

Handläggare
Charlotta Olofsson
Telefon: 08-50836270

Till
Äldrenämnden
Den 9 juni 2026

Skrivelse om behovet av att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för äldre

Svar på skrivelse av Liliane Åkerlund (SD)

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om behovet av att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för äldre.

Sammanfattning

Äldrenämnden beslutade den 25 mars 2026 att överlämna skrivelse från Liliane Åkerlund (SD) till förvaltningen för beredning. Ledamoten lyfter behovet av att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för äldre i kommunen. Ett förslag som framförs är att införa kraftigt subventionerade avgifter för seniorer avseende tillgång till gym, inträde till simhallar, deltagande i organiserade aktiviteter såsom vattengympa samt att säkerställa att insatserna blir tillgängliga för alla seniorer.

Förvaltningen instämmer att hälsofrämjande och förebyggande arbete är ett prioriterat område. I enlighet med nuvarande socialtjänstlag (2025:400) pågår ett intensivt arbete för att utveckla socialtjänstens insatser och arbetssätt så att de blir mer förebyggande, lättillgängliga och kunskapsbaserade. Staden har tagit fram flera nya arbetssätt för att nå ut med tidiga och förebyggande insatser till seniorer i ordinärt boende.

När det gäller subventionering av avgifter för äldre, till exempelvis gymhallar, är det utanför äldrenämndens befogenheter att fatta beslut om, då det inte ingår i äldrenämndens verksamhetsområde.

Ärendet

Äldrenämnden beslutade den 25 mars att överlämna skrivelsen från Liliane Åkerlund (SD) om behovet av att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för äldre till förvaltningen för beredning.

I skrivelsen lyfts behovet av att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för äldre i kommunen. Ett förslag framförs om att införa kraftigt subventionerade avgifter för seniorer avseende tillgång till gym, inträde till simhallar samt deltagande i organiserade aktiviteter såsom vattengympa. Ledamoten föreslår äldrenämnden att:

1. Utredda möjligheten att införa kraftigt subventionerade priser för seniorer inom gym, simhallar och vattengympa
2. Säkerställa att insatserna blir tillgängliga för alla seniorer
3. Integrera hälsofrämjande och förebyggande arbete som en prioriterad del av äldreomsorgens utveckling

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 3 juni. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 2 juni och det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma rådet för funktionshinderfrågor den 4 juni.

Jämställdhetsanalys

Det är fler kvinnor än män som besöker stadens träffpunkter för seniorer. För att få fler män att komma till träffpunkterna har flera stadsdelsförvaltningar startat speciella grupper endast för män exempelvis samtalsgrupper och matlagningsgrupper. Detta har gjort att fler män än tidigare har deltagit i aktiviteter på träffpunkten. I en lägesrapport från socialstyrelsen, Vård och omsorg av äldre 2026, beskrivs att kvinnor genomgående har fler fallskador än män. Fortsatt samverkan mellan idrottsförvaltningen och stadens träffpunkter för seniorer är ett sätt att fånga upp kvinnor i fallförebyggande träning i olika seniorpass antingen på de lokala simhallarna eller på gruppträning på träffpunkterna.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Subventionerade priser för seniorer och tillgänglighet

Förslagen om att införa kraftigt subventionerade avgifter för seniorer avseende tillgång till gym, inträde till simhallar, deltagande i organiserade aktiviteter såsom vattengympa samt att säkerställa att insatserna blir tillgängliga för alla seniorer ingår inte i äldrenämndens ansvarsområde.

Prioritera hälsofrämjande och förebyggande arbete

Förvaltningen instämmer att hälsofrämjande och förebyggande arbete är ett prioriterat område. I enlighet med nuvarande socialtjänstlag (2025:400) pågår ett intensivt arbete för att utveckla socialtjänstens insatser och arbetssätt så att de blir mer förebyggande, lättillgängliga och kunskapsbaserade.

Staden har tagit fram flera nya arbetssätt för att nå ut med tidiga och förebyggande insatser till seniorer i ordinärt boende.

En stor del av stadsdelens förebyggande arbetet utgår från träffpunkterna för seniorer. Dit är personer 65 år eller äldre välkomna för att delta i olika hälsofrämjande aktiviteter eller bara komma och ta en fika och sitta och prata. Verksamheten är gratis förutom kostnader för mat och fika som kan köpas för självkostnadspris. I vissa stadsdelsförvaltningar finns även seniorgym i eller i anslutning till träffpunkten. Digitala stödjare, fixartjänsten, syn- och hörselinstruktörer och anhörigkonsulenter utgår ifrån träffpunkterna och utgör en viktig del av det uppsökande och hälsofrämjande arbetet.

I alla stadsdelsförvaltningar erbjuds hälsofrämjande samtal med syfte att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre genom bland annat hälsofrämjande samtal för äldre. Det förebyggande arbetet utvecklas hela tiden och många nya tjänster har tillkommit de senaste åren såsom äldreкуратор, äldrelots, hälsopedagog och äldreфältare. Dessa personer arbetar med att nå nya målgrupper exempelvis samtalsgrupp för bara män, samtalsgrupper för äldre som upplever ofrivillig ensamhet eller samtalsgrupp för personer som fått en demensdiagnos eller diagnosen kognitiv svikt och som vill träffa andra i liknande situation. Inom beställarenheterna finns uppsökare som ger stöd till personer som nekat exempelvis hemtjänstinsatser, riskerar att hamna i hemlöshet eller har psykisk ohälsa.

Flera förebyggande enheter anordnar hälsodagar för seniorer i samarbete med ideella föreningar och den lokala simhallen i syfte att motivera fler äldre att delta i aktiviteter och nya sociala sammanhang. I samarbete med idrottsförvaltningen utvecklas aktiviteter för att nå fler i målgruppen. Flera olika träningspass riktat till seniorer samt prova på-aktiviteter har skapats.

Nämnden stöttar civilsamhället genom föreningsbidrag och förvaltningen samverkar med de kommunala bostadsbolagen för att ytterligare utveckla det uppsökande arbetet och skapa fler sociala sammanhang. I samarbete med kulturförvaltningen pågår ett arbete för att tillgängliggöra kultur för fler äldre och därmed bland annat minska ensamhet och bredda utbudet av aktiviteter.

Förvaltningen föreslår att äldrenämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om behovet av att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för äldre.

Karin Bülow
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Jonna Hermansson
Avdelningschef
Äldreförvaltningen

Bilaga

1. Skrivelse om behovet av att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för äldre av Liliane Åkerlund (SD)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, Förvaltningschef	2026-05-25
Jonna Hermansson, Avdelningschef	2026-05-25